

Raport Narativ pe anii 2012-2014

Asociația Obștească "Pro-Business Nord"
(PBN)

Balți, 2015

Asociația Obștească Pro-Business Nord (PBN) a fost înregistrată în Republica Moldova (nr. de înregistrare – 1249) în ianuarie 2000, ca o organizație non-profit, non-guvernamentală, care este autorizată de a implementa proiecte la nivel local și național.

Misiunea PBN

Încurajarea și sprijinirea creșterii și dezvoltării sectorului privat și non-guvernamental din Moldova prin oferirea serviciilor de instruire, consultare, a serviciilor informaționale, și realizarea programelor sociale în conformitate cu cele mai bune practici internaționale și adaptate necesităților locale.

PBN oferă serviciile sale reprezentanților businessului mic și mijlociu, organizațiilor neguvernamentale (ONG) și persoanelor fizice din orașul Bălți și zonele rurale din partea de nord a Moldovei.

Întreaga activitate a organizației PBN este recunoscută și atestată drept public-utilă prin **4 Certificate de Utilitate Publică** eliberate consecutiv de Ministerul Justiției al Republicii Moldova pentru anii 2000-2003, 2003-2006, 2006-2009, 2009-2012.

Activitățile PBN în perioadă de raportare 2012-2014 s-au axat pe implementarea următoarelor proiecte:

- 1. Proiectul "Program de Dezvoltare a Carierei pentru Femei" (WCDP)** cu finanțare din partea Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID);
  - a. Școala de Învățămînt la Distanță, portal creat și în curs de dezvoltare în cadrul WCDP;
  - b. Programul "Dezvoltarea Microîntreprinderilor", realizat în cadrul WCDP;
- 2. Proiectul "Livelihoods Integration for Fostering Empowerment" (LIFE)** cu finanțare din partea World Jewish Relief (WJR);
- 3. "Clubul Muncii" - instrument de reducere a șomajului**, cu suportul financiar din partea DVV International Moldova;
- 4. Programul "Gestiunea Eficientă a Afacerii" (GEA)**, finanțat de Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) din Moldova.

**PROGRAMUL DE DEZVOLTARE A CARIEREI PENTRU FEMEI
WOMEN'S CAREER DEVELOPMENT PROGRAM (WCDP)**

**Proiect finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID)
GRANT CA# 121-A-00-09-00703-00**

Scopul și Obiectivele WCDP:

Scopul:

Dezvoltarea unui nou model de întreprindere socială pentru asigurarea durabilității Programului de Dezvoltare a Carierei pentru Femei în partea de nord a Moldovei.

<http://pbn.org.md/ro/proiecte/curent-projects/proiectul-program-de-dezvoltare-a-carierei-pentru-femei-wcdp>

Obiective:

- 1) Abilitarea a 700 femei vulnerabile cu capacități de a face alegeri de viață strategice independente și de a-și ameliora bunăstarea economică.
- 2) Asigurarea unei surse durabile generatoare de venit pentru

continuarea activităților PBN din care beneficiază comunitatea prin crearea unei noi Întreprinderi Sociale (ÎS).

Regiunea: Partea de nord a Republicii Moldova: municipiul Bălți și raioanele Sîngerei, Fălești, Glodeni, Drochia, Rîșcani, Edineț și Soroca.

Perioada de implementare: Proiectul ”Program de Dezvoltare a Carierei pentru Femei” a fost lansat în **ieulie 2009** inițial pentru 3 ani, însă datorită rezultatelor remarcabile obținute în urma activităților implementate, a fost prelungit în 2011 pentru încă 2 ani și urma să se încheie în decembrie 2013. Ulterior, în 2013, proiectul WCDP s-a bucurat de a 2-a prelungire, și de data aceasta pentru încă 2 ani, astfel urmează să se finalizeze în **decembrie 2015**.

Grupul țintă :

Femei vulnerabile și dezavantajate din punct de vedere socio-economic, cu risc înalt de a deveni victime ale diferitor forme de violență, inclusiv a traficului de ființe umane, cu vârsta cuprinsă între 18+:

- șomere, casnice, mame singure, văduve;
- studenți și absolvenți ≈ cu vârsta cuprinsă între 18-24 de ani, potențiali șomeri și emigranți;
- orfani sau semi-orfani;
- foste emigrante reîntoarse de la lucru peste hotare;

Activități și rezultate:

Activitatea 1. Cursuri profesionale (ianuarie 2012 – noiembrie 2014)

- Au fost organizate și desfășurate **31** cursuri de instruire/formare profesională pe specialitățile **contabil, vânzător de produse alimentare/ vânzător de produse nealimentare și casier**, combinând lecțiile în clasă și online prin intermediul Școlii de Învățămînt la Distanță a PBN;
- Au fost instruite **448** de femei, dintre care **204** au obținut certificate de calificare în calitate de **contabil**, **224** de femei au obținut certificate de calificare în calitate de **vînzătoare** și celelalte **20** de femei – în calitate de **casier**;
- **966** de femei au primit asistență în angajarea în câmpul muncii;

Notă: Cursurile profesionale au fost desfășurate în baza licenței nr. 033165 eliberată de către Camera de Licențiere la 25.11.2009 și aprobată de către Ministerul Educației al Republicii Moldova

Activitatea 2. Traininguri de dezvoltare personală (Trainings for Sustainable Livelihoods - TSL) (ianuarie 2012 – decembrie 2014)

- Au fost organizate și desfășurate **62** traininguri de dezvoltare și abilitare personală, combinând lecțiile în clasă și online prin intermediul Școlii de Învățămînt la Distanță a PBN;
- Au fost instruite **589** de femei, care au obținut cunoștințe și abilități de comunicare eficientă, aplanare a conflictelor, organizare a timpului, liderism, management al stresului, dezvoltare a calităților profesionale, etc.;

Activitatea 3. Școala de Învățămînt la Distanță (ianuarie 2012 – decembrie 2014)

<http://e-school.pbn.org.md/>

- A fost creată și lansată Școala de Învățămînt la Distanță în baza platformei Moodle;
- Au fost create baza de date a profesorilor și cea a cursanților;
- Au fost elaborate și adaptate materialele a **22** de cursuri, precum și testele de examinare și evaluare a cunoștințelor, care ulterior au fost plasate online pe pagina Școlii de Învățămînt la Distanță;
- **404** beneficiari au fost instruiți combinând cursurile promovate în clasă cu cele online;

Activitatea 4. Programul "Dezvoltarea Microîntreprinderilor"

<http://pbn.org.md/ro/proiecte/curent-projects/programul-„dezvoltarea-microîntreprinderilor”>

PBN a lansat pentru anii 2014-2015 o nouă direcție a Proiectului WCDP, și anume Programul "Dezvoltarea Microîntreprinderilor".

- **Scopul programului:** Susținerea și promovarea femeilor din regiunea de nord a Republicii Moldova în sporirea inițiativelor, prin obținerea abilităților antreprenoriale pentru crearea și dezvoltarea afacerii proprii.
- **202** de femei au fost intruite în crearea și dezvoltarea afacerii proprii;
- **20** granturi au fost acordate de PBN, în formă de echipamente, articole de inventar, ;
- **21** micro-întreprinderi au fost create de către absolventele programului;
- **24** beneficiare au primit servicii de mentoring în crearea și dezvoltarea propriei afaceri.

Activitatea 5. Monitorizarea beneficiarelor (ianuarie 2012 – decembrie 2014)

- Au fost organizate **68** întâlniri Peer-to-Peer, la care au participat **469** de beneficiare.
- Au fost organizate **26** întâlniri cu absolventele programului în cadrul Alumni Club, la care au participat **352** de femei.

Istorii de succes

Tabarcea Tatiana, or. Sîngerei

Mi-am făcut studiile superioare în "Finanțe și Bănci", dar sufletul mereu tînjea doar după lucru creativ. Mă inspirau bijuteriile realizate manual, broderiile. Am auzit că cursurile desfășurate la PBN mă pot ajuta să-mi extind hobby-ul și mă vor învăța să-mi organizez propria afacere. Fără un moment de ezitare, am aplicat și am făcut un curs de intruire. Și astfel, am putut să-mi deschid un atelier la domiciliu și "să decorez" viețile oamenilor. Cu banii din grant mi-a fost cumpărată o mașină de cusut, și s-a mărit și lista lucrărilor personale. Stînd acasă cu un copil mic, am în cele din urmă posibilitatea de a-mi utiliza talentul și astfel să-mi câștig existența, iar aceasta este atît de minunat!

Gherciu Tatiana, or. Sîngerei

Sunt contabil după profesie și am multă experiență în domeniul serviciilor de contabilitate. Eu prestam servicii de consultare și făceam munca de contabil la domiciliu. Dar, după cursul din cadrul proiectului "Programul de Dezvoltare a Carierei pentru Femei", am primit materiale de instruire excelente și sfaturi valoroase, care sunt sigură că îmi vor fi foarte utile. Vreau să spun că această asistență a contribuit la o schimbare radicală în viața mea.

Am deschis o firmă privată pentru prestarea serviciilor de contabilitate, iar incubatorul nostru local mi-a oferit oportunitatea de a închiria un birou la preț foarte accesibil. Asistența oferită de PBN mă va ajuta să-mi dotez locul de muncă și să-mi îmbunătățesc condițiile de muncă. Eu voi putea să-mi extind baza de clienți și să mă realizez în calitate de un contabil bun.

Purice Angela, s. Băhrinești, r. Florești

Înainte, nu aș fi putut crede că în viitorul apropiat voi avea o afacere proprie. Lucrul pe care îl făceam prin jurul casei, genera venituri ne semnificative, dar nu știam cum să mă extind. Apoi am aflat despre cursuri la PBN și am decis să le fac. Am început a observa oportunități de extindere a activităților mele. Datorită grantului câștigat am primit echipament pentru producerea de furaje pentru capre. Acest lucru îmi va permite să măresc numărul de capete și producția de lapte și produse lactate. La rândul său, aceasta îmi va crește piața de desfacere și profitul.

Vino și tu în astfel de programe, crede în capacitățile proprii și să vi se realizeze cele mai îndrăznețe visuri!

Manea Natalia, s. Băhrinești, r. Florești

Orice persoană are dreptul să ia decizii care îi influențează viitorul. Viitorul meu și viitorul familiei mele, eu îl văd în bunăstare. Acest lucru m-a determinat să merg pe cursurile PBN. Am învățat cum să scriu un plan de afaceri și să proiectez o investiție financiară pentru a primi profit în viitor. Aici am căpătat mai multă încredere în forțele proprii și am primit sprijin pentru inițierea propriei microîntreprinderi. Acum, împreună cu soțul și familia noastră mare, ne ocupăm cu creșterea și reproducția nutrienților. Datorită grantului câștigat, am achiziționat toate cele necesare pentru producția de furaje.

Am devenit încrezătoare în ziua de mîine. Acum, nu mă îndoiesc că oricine poate întîlni succesul în cale.

Taşcă Esenia, s. Băhrinești, r. Florești

Eu mi-am construit inițial planuri mari de viață, dar nu totul a mers așa cum am vrut. Din motive familiale, nu mă pot angaja în câmpul muncii, așa că am încercat să-mi ajut familia crescînd porci. Am devenit mult mai încrezută după ce am facut cursurile la "PBN", și am învățat să planific, să investesc și să distribui finanțele corect. Când am câștigat grantul, nici nu-mi venea să cred că am fost în stare de sine stătător să obțin asemenea rezultate. Acum știu că, chiar și aflîndu-mă la domiciliu, îmi pot sprijini financiar familia, copiii și să întrețin ferma cu propriile forțe.

Ivanenco Aliona, de ani, or. Sîngerei

Toată viața mea am vrut să ajut oamenii, să acord atenție și ajutor celor care au nevoie. Cu acest scop am făcut și studii în domeniul psihologiei. Cu părere de rău doar cunoștințele teoretice nu erau destule pentru aceasta. După căsătorie și nașterea copilului am decis că sunt obligată să-mi implementez cunoștințele în practică. Cursurile la "Pro Business Nord" mi-au oferit cunoștințe pentru deschiderea unei afaceri. După finisarea studiilor am elaborat propriul plan de afaceri și am fost una dintre câștigătoarele concursului. "Pro-Business Nord" mi-a împlinit visul – am deschis cabinetul de psihoconsiliere în orașul meu natal. Echipamentul oferit din grant foarte

mult m-a ajutat să mă concentrez asupra calității serviciilor pe care le prestez, și anume consultanță de logoped și psiholog care sunt dedicate în special pentru femei gravide și tinere mămici. Doresc tuturor succes, încercați și veți reuși!

Bîrsanu Lidia, de ani, or. Singerei

Nu am crezut niciodată că soarta îmi pregătește o adevărată surpriză, m-am obișnuit deja cu o viață moderată lipsită de vise și aspirații. Deși tinerețea mi-am dedicat-o unei profesii mai puțin creative, de curînd, am descoperit adevărata pasiune pentru cusut și confecționarea hainelor. Norocul a fost să urmez cursurile organizate de PBN în cadrul Programului „Dezvoltarea microîntreprinderilor”, unde am căpătat cunoștințe, curaj și încredere în propriile forțe pentru a-mi realiza visul - propriului atelier. Astăzi fac ceea ce știu și ce îmi place, îmi aplic în practică ideile, prestez servicii de calitate la preț accesibil, sunt ceea ce mi-am dorit să devin și nu undeva peste hotare, ci aici, acasă în orașul meu drag, Singerei.

Tunguscova Natalia, 38 de ani, or. Bălți

De mult timp îmi doream să deschid o afacere proprie - și chiar de mai multe ori am încercat să o fac. Dar viața mi-a dat mereu palme peste față, sub forma unui pas greșit, care, în consecință, mă aducea înapoi. La momentul dat, mă gândeam că afacerea nu e pentru mine, dar acum, după ce am trecut cursurile la “Pro-Business Nord”, am înțeles că, pur și simplu nu am avut suficiente cunoștințe pentru a-mi realiza visul.

Datorită acestui proiect, am învățat o mulțime de informație nouă, interesantă și utilă despre afaceri. Am elaborat un plan de afaceri și am fost una dintre câștigătoarele concursului. Mi s-a cumpărat echipamentul necesar pentru afacerea mea. Am deschis propria mea afacere, mi-am dotat magazinul cu echipament, și de asemenea, am întâlnit oameni interesanți care au devenit primii mei clienți. Vă mulțumesc pentru oportunitățile primite care m-au făcut să devin o doamnă de afaceri.

Culpechina Anna, 43 de ani, or. Bălți

Deciziile corecte ne ajută să realizăm visele!

Întotdeauna știam ce vreau și că pot lucra mai mult. Dar, din cauza unor circumstanțe pot lucra doar la domiciliu (invalid de gr. I). Timp de mulți ani am cusut doar pentru rudele și prietenii mei. Îmi place lucrul ce-l fac, dar necunoașterea managementului afacerii, managementului organizațional și lipsa de resurse financiare nu-mi permiteau să-mi realizez ideile.

La moment sunt foarte bucuroasă că nu mi-a fost teamă de schimbări, și după ce am aflat de la prieteni despre cursuri de antreprenoriat organizate de Pro-Business Nord, m-am decis să particip la ele. Sunt foarte recunoscătoare acestui proiect, la cursurile cărui am învățat o mulțime de lucruri noi, interesante și atât de utile pentru mine.

Ca urmare a participării în cadrul proiectului am elaborat un plan de afacere competent și profesional, am câștigat un grant și mi s-a cumpărat echipamentul necesar.

Visul meu a devenit realitate: acum pot coase mai mult!

Dragi femei! Nu vă fie teamă de schimbări, învățați și depuneți eforturi pentru ceva mai bun!

Gonciar Galina, 42 de ani, or. Rîșcani

Încă din copilărie am îndrăgit cusutul. Coseam rochițe pentru păpușile mele, iar din clasa a 4-a, am început să cos diferite haine mie și familiei mele. Mai târziu, această pasiune a mea s-a transformat într-un venit suplimentar. Am avut norocul să fac cursuri de business, organizate de către "Pro-Business Nord" și am câștigat un grant, care m-a ajutat mult, deoarece pe banii grantului mi-au cumpărat 2 mașini de cusut și un fier de călcat. Câștigul meu suplimentar s-a transformat în venitul meu de bază. Mi-am deschis propria afacere și sunt foarte recunoscătoare acestui Program, deoarece pe parcursul întregii mele vieți nu am câștigat nimic, iar de data aceasta am fost mai norocoasă. Am câștigat nu doar cunoștințe despre crearea și dezvoltarea afacerii proprii, dar, de asemenea, și posibilitatea de a lucra acasă, având echipamentul necesar.

Secureanu Aliona, 35 de ani, s. Chișcăreni, r. Sîngerei

Fiecare om este făuritorul propriului său destin. Iată de ce și eu m-am decis să-mi deschid propria mea frizerie, atunci când am realizat că voi fi în stare să-mi gestionez singură afacerea. Într-o zi, o cunoștință mi-a sugerat să mă adresez după consultație și ajutor la Organizația "Pro-Business Nord". Am făcut cursuri de business start-up, și, după aceasta, aveam o dorință imensă de a-mi deschide o frizerie. Deși mulți oameni îmi sugerase deja așa o idee, oricum, îmi era puțin frică. Însă, aceste cursuri de antreprenoriat, mi-au insuflat încredere în forțele proprii, și, în cele din urmă, am decis să fac acest pas. Clienții sunt mulțumiți de serviciile mele, deoarece mă strădui să le ofer servicii calitative, pentru mine fiecare client este important. Dacă nu aș fi elaborat un plan de afaceri și nu aș fi câștigat acest grant, poate că și pînă acum aș fi avut dubii în privința deschiderii afacerii mele proprii. Pe banii de la grantul obținut, mi-am procurat mobilierul și echipamentul necesar pentru frizerie. Încurajez pe toate cunoștințele mele să facă așa cursuri și să scrie planuri de afaceri, căci norocul îi alege pe cei îndrăzneți și perseverenți.

Oleinic Natalia, 33 de ani, s. Ramazani, r. Rîșcani

Sunt foarte bucuroasă că am făcut cursuri de inițiere a afacerii, pentru că acum pot singură să calculez ce cheltuieli voi avea eu de suportat, ce legume să plantez ca să am profit mai mare și pe ce dată e mai bine s-o fac. Când am câștigat grantul, nici nu-mi venea să cred ca eu singură cu mintea și capacitățile mele am fost capabilă să obțin așa rezultate. Pe banii primiți de la grant, am cumpărat o seră mare, și putem crește deja legume, fără ca să ne temem că vom avea pierderi din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile. Acum știu precis că și la noi în țară se poate de câștigat bani, fără a pleca la muncă în străinătate.

Salagor Adela, 31 de ani, or. Rîșcani

Despre programul „Dezvoltarea Microîntreprinderilor” am aflat prin intermediul Secției Economice din cadrul Consiliului Raional Rîșcani. După doi ani de concediu de maternitate, am zis că ar fi bine să cunosc și alte lucruri interesante și utile, și, totodată, să beneficiaz de șansele acordate de PBN femeilor pentru a lansa o mică afacere. Planul pe care l-am elaborat este în domeniul agriculturii: „Creșterea legumelor ecologice în câmp protejat (seră)”. După ce am obținut locul II, am înregistrat afacerea proprie și mi-am procurat un motobloc de pe banii de la grantul obținut. Misiunea întreprinderii noastre este promovarea unui mod sănătos de viață, valorificarea potențialului agricol specific țării noastre, precum și susținerea produsului autohton pe piața locală. Sunt foarte recunoscătoare AO „Pro-Business Nord” pentru organizarea acestor cursuri pentru femei în inițierea și dezvoltarea unei afaceri proprii.

Midrigan Olga, 24 de ani, s. Chișcăreni, r. Sîngerei

Am aflat despre proiectul "Programul de Dezvoltare a Carierei pentru Femei" de la primarul satului nostru, D-na Silvia Țurcan. Cursul de instruire în planificarea eficientă a afacerilor, dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale și a abilităților de lider m-au ajutat să-mi ating scopul, să-mi lansez o afacere proprie. Dacă înainte de a participa la aceste cursuri îmi era frică să-mi deschid afacerea mea proprie, apoi, mai târziu, ne-am înregistrat cu soțul afacerea noastră ce ține de creșterea iepurilor și, la moment, o dezvoltăm cu succes. Am avut posibilitatea să ne procurăm un congelator, din banii grantului. Îmi exprim o recunoștință profundă echipei PBN pentru organizarea acestor cursuri de business start-up, care sunt foarte utile pentru femeile ce doresc să-și lanseze o afacere.

Ciobanu Aliona, 33 de ani, s. Băhrinești, r. Florești

Îmi doream de mult timp să-mi lansez o afacere, am participat la mai multe training-uri și cursuri de inițiere în afaceri, dar, așa și nu am avut curaj să fac acest pas, îmi era frică să nu fie o afacere neprofitabilă. În acest an, un grup de femei din satul nostru, printre care și eu, am venit la cursurile de antreprenoriat organizate de Pro-Business Nord. Am devenit foarte curioasă când ne-au informat despre finanțarea oferită de către PBN și m-am decis să elaborez un plan de afaceri cu care am obținut un grant. Ca urmare, mi-am înregistrat afacerea și mă ocup de creșterea iepurilor. Pe banii obținuți în calitate de grant mi-am cumpărat materiale pentru a face cuști de iepuri. Suntem convinși că afacerea familiei noastre va prospera și exemplul nostru va fi urmat și de alte femei care încă stau la dubii să-și lanseze o afacere sau nu.

Pînzari Oxana, 35 de ani, s. Băhrinești, r. Florești

Sunt foarte recunoscătoare acestui proiect, fiindcă am avut ocazia să particip la cursurile organizate de PBN și am obținut cunoștințe în domeniul antreprenoriatului. Eu, ca mamă a șapte copii, nu am avut posibilitate să fac studii anterior, așa că, această oportunitate m-a făcut să mă decid să scriu un plan de afaceri. Chiar dacă la început îmi era destul de greu, nu înțelegeam multe lucruri, formatorii de la PBN m-au ajutat în permanență și au răspuns la toate întrebările mele. Am devenit mult mai sigură pe mine și sunt foarte mulțumită de realizările mele. Planul de afaceri a fost apreciat și am câștigat un grant. Mi-am înregistrat afacerea mea și acum cresc porci de rasă Mangalita. Pe banii acordați, mi-am procurat o ladă frigorifică. Sunt foarte mulțumită căci eu acum pot combina plăcerea de a fi mamă și de a-mi îngriji copiii, cu posibilitatea de a-mi desfășura și extinde propria afacere.

Barbăscumpă Natalia, 34 de ani, s. Băhrinești, r. Florești

Cursurile organizate de PBN m-au determinat să-mi deschid afacerea proprie. Am elaborat un plan de afaceri și am câștigat un grant. Acest fapt, m-a motivat să-mi înregistrez afacerea mea și, la moment, mă ocup cu creșterea găștelor pentru a vinde carne, pene și puf. Pe banii primiți ca grant am cumpărat un incubator. Eu cu familia mea suntem dedicați trup și suflet afacerii noastre și ne propunem pe viitor să ne extindem afacerea și să obținem rezultate foarte bune.

Vrabii Marcela, 42 de ani, or. Bălți

Vă mulțumesc pentru oportunitatea pe care mi-ați oferit-o de a participa la Programul „Dezvoltarea Microîntreprinderilor”, pentru oferirea suportului material, la fel și pentru sfaturile pe care mi le-ați dat și care, cu siguranță, îmi vor fi de mare ajutor.

Vreau să menționez că ajutorul acordat a contribuit la o schimbare radicală din viața mea, am început activitatea privată prin deschiderea unui cabinet individual psihologic, oferind servicii de consiliere, evaluare, psihoterapie adresate copiilor cu nevoi educaționale speciale și familiilor acestora. Mulțumesc echipei PBN și sponsorilor pentru sprijinul acordat. Viață lungă acestui program și multă putere de muncă celor care îl realizează.

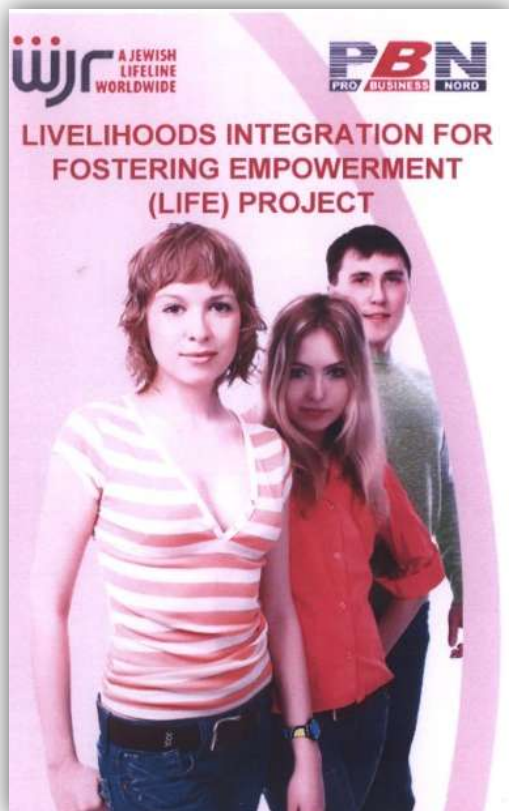
Doboș Valentina, 47 de ani, s. Băhrinești, r. Florești

Înainte de a fi instruiți de către PBN, eu nici nu-mi imaginam că există proiecte în țara noastră, care finanțează și ajută femeile să deschidă o afacere proprie. Acesta este un avantaj important pentru femeile din mediul rural, pentru că noi avem puține posibilități de a învăța cum să deschidem o afacere. Sunt foarte recunoscătoare că am participat la astfel de cursuri de business, deoarece, am început a crede în forțele proprii și am hotărât și eu să am afacerea mea proprie. Am elaborat un plan de afaceri cu care am câștigat un grant. Acest grant mi-a fost de mare ajutor, nimeni pînă atunci nu mă ajutase financiar. Pe lângă aceasta, am avut parte de o nouă experiență, am aflat lucruri noi și mi s-a oferit și un sprijin financiar. Vă mulțumesc foarte mult pentru ajutor și încurajare!

**PROGRAMUL "LIVELIHOODS INTEGRATION FOR FOSTERING EMPOWERMENT" (LIFE)
Proiect finanțat de World Jewish Relief (WJR)**

<http://pbn.org.md/ro/proiecte/curent-projects/livelihoods-integration-for-fostering-empowerment-life>

Scopul: Stimularea dezvoltării durabile a carierei, creșterea economică și eradicarea sărăciei în rândul persoanelor social vulnerabile și a comunităților în regiunea de nord a Moldovei.

Obiectivul I: Pe parcursul a trei ani 300 de persoane șomere sau angajate în câmpul muncii cu un salariu mizer, în special femei și reprezentanți ai minorităților etnice, vor primi susținere pentru a-și spori nivelul de educație, a-și asigura acces la certificări profesionale și la oportunități de angajare în câmpul muncii, pentru a-și ameliora bunăstarea economică, precum și pentru a spori capacitatea lor de a alege strategii pozitive și independente de viață.

Obiectivul II: Întreprinderile locale și regionale vor primi alternativa de a accesa forțe de muncă locale mai calificate și mai productive.

Obiectivul III: Comunitățile culturale, sociale și profesionale vor deveni mai tolerante față de persoane de diferite naționalități și proveniență socială.

Regiunea: Partea de nord a Republicii Moldova: municipiul Bălți și raioanele Sîngerei, Fălești, Glodeni, Drochia, Rîșcani, Edineț și Soroca.

Perioada de implementare: Proiectul LIFE a fost lansat în **octombrie 2012** și urmează să se încheie în **ianuarie 2015**.

Grupul țintă: șomeri sau angajați în câmpul muncii cu un salariu mizer, în special femei și reprezentanți ai minorităților etnice.

Activități și rezultate:

Activitatea 1. Training-uri de dezvoltare a abilităților practice pentru creșterea profesională (octombrie 2012 – noiembrie 2014)

- Au fost desfășurate **20** training-uri de dezvoltare a abilităților pentru creșterea profesională (TSL – Training for Sustainable Livelihoods), combinând lecțiile în clasă și online prin intermediul Școlii de Învățămînt la Distanță a PBN;
- Au fost instruite 238 de femei, care au obținut cunoștințe și abilități de comunicare eficientă, aplanare a conflictelor, organizare a timpului, liderism, management al stresului, dezvoltare a calităților profesionale, etc.;

Activitatea 2. Cursuri profesionale (octombrie 2012 – noiembrie 2014)

- Au fost organizate și desfășurate **22** cursuri de instruire/formare profesională pe specialitățile contabil și vânzător de produse alimentare/ vânzător de produse nealimentare, combinând lecțiile în clasă și online prin intermediul Școlii de Învățămînt la Distanță a PBN;
- Au fost instruite **234** de femei, dintre care **115** au obținut certificate de calificare în calitate de **contabil**, iar alte # de femei au obținut certificate de calificare în calitate de **vînzătoare**;
- **262** femei au primit asistență în angajarea în câmpul muncii;

Notă: Cursurile profesionale au fost desfășurate în baza licenței nr. 033165 eliberată de către Camera de Licențiere la 25.11.2009 și aprobată de către Ministerul Educației al Republicii Moldova

Activitatea 3. Evenimente de integrare culturală (octombrie 2012 – decembrie 2014)

- Au fost organizate **5** de evenimente de integrare culturală;
- **84** de beneficiare au participat la aceste evenimente de integrare culturală și și-au cultivat o atitudine mai tolerantă.

Istorii de succes

Colisnicenco Irina, 30 ani, or. Bălți

Irina este mama a 3 copii, unul dintre care are mai puțin de trei ani. Studiile superioare s-au dovedit a fi insuficiente pentru a obține un loc de muncă decent cu un salariu acceptabil, în special după concediul de maternitate al Irinei, în timpul căruia au fost efectuate multe schimbări în domeniul ei de lucru. Toți angajatorii la care s-a adresat Irina, se fereau de ea din motivul copiilor ei minori și a concediului ei de maternitate. Pentru a obține un loc de muncă și a-și asigura familia cu condiții de viață bune, Irina avea nevoie de studii profesionale în domeniul contabilității. O altă problemă a fost că nu găsea cursuri de instruire în limba rusă. Aflând despre cursurile oferite de PBN, Irina a cerut ajutor de la Proiectul LIFE. La moment Irina își finisează studiile și este deja angajată în calitate de contabil. Conform cuvintelor beneficiarei cursurile oferite în limba rusă au fost mai eficiente și ușor de înțeles.

Guivan Maxim, 29 de ani, or. Bălți

Maxim a fost crescut doar de mamă, care singură a educat doi copii. Din copilărie are probleme cu vederea și s-a obișnuit să se apere și să-și apere familia – ca un adevărat cap al familiei. Maxim are doar studii medii profesionale, iar lipsa de bani și situația grea a familiei l-au făcut să-și caute de lucru. Acum el lucrează ca vânzător la un mic magazin, și cursurile profesionale în cadrul Proiectului LIFE i-au dat posibilitatea nu doar să obțină o profesie dar și să-și păstreze locul de muncă.

Muller Ruslana, 43 de ani, or. Bălți

Ruslana este căsătorită a doua oară și are un copil. Fiind de naționalitate evreiască, doi ani în urmă, și-a recăpătat cetățenia statului Israel, plecând acolo pentru trai permanent. Însă, din cauza unor obstacole de comunicare, Ruslana împreună cu copilul său s-a întors în Moldova, soțul ei rămânând acolo. Până a veni la PBN, Ruslana nu își putea găsi un loc de muncă și a solicitat ajutor din partea Proiectului LIFE. Faptul că ea a lipsit pentru câțiva ani din țară, și că și-a pierdut locul ei precedent de muncă a creat o situație complicată pentru ea. PBN a îndemnat-o să treacă cursurile oferite de Proiectul LIFE care o vor ajuta să își restabilească

cunoștințele (profesia ei este contabil), sa cunoască despre modificările Legislației RM și i-a recomandat un loc de muncă nou. Acum Ruslana activează și în același timp studiază în cadrul Proiectului LIFE în Grupa de pregătire Profesională a Contabililor.

Mrug Marina, 35 de ani, or. Bălți

Marina este mamă a doi copii. Ea a fost îndreptată către Proiect de către Agenția Evreiască „SOHNUT” din Bălți. Studiile medii profesionale de casier primite anterior s-au dovedit a fi insuficiente pentru a găsi un loc de muncă decent și pentru a asigura cu condiții de viață acceptabile familia sa. Pentru a găsi un loc de muncă bine plătit Marina avea nevoie de reprofilare, și anume de pregătire profesională în contabilitate. Ea a finisat cursurile și cu succes a fost angajată în calitate de contabil la o bază angro din oraș. Potrivit cuvintelor Marinei, ea este fericită că a primit o profesie nouă și a găsit un loc de muncă potrivit.

Bucica Evghenii, 31 de ani, or. Rîșcani

Evghenii este un tânăr dintr-un orașel mic din Nordul Moldovei - Rîșcani. Orașelul în care locuiește împreună cu familia sa este foarte mic, și este dificil de a găsi un loc de muncă decent. Pentru a întreține familia sa tânără cu tot necesarul a trebuit să meargă la muncă în străinătate. La momentul cind a aplicat la Proiect pentru studii la cursuri profesionale de pregătire a vânzătorilor, Eugen era deja tată al unui bebeluș de trei luni. Posibilitatea de a căpăta profesia dată i-a dat șansa de a se angaja în orașul său natal într-un supermarket. După finisarea cu succes a cursurilor Eugen a fost angajat, și la moment el are nu doar un salariu stabil dar și posibilitatea de a fi alături de familia sa.

Gatman Irina, 24 de ani, or. Bălți

Irina este o domnișoară tânără și studentă a Universității de Stat din Bălți. Necesitatea vitală, perseverența și dorința de a lucra și de a învăța concomitent au adus-o la PBN. I-a fost oferită posibilitatea de a trece cursuri profesionale la specialitatea contabil. În timpul orelor ea s-a dovedit a fi nu numai o elevă capabilă și deșteaptă, dar și o domnișoară veselă și comunicabilă, care reușea să-și rezolve temele și să-i ajute și pe colegi. În așa mod, pînă la finele cursurilor, ea sa arătat a fi un adevărat lider al grupei. După finisarea cursurilor, echipa Proiectului i-a propus Irinei locul vacant de contabil, la o Organizație Neguvernamentală din Bălți, unul din partenerii PBN. Potrivit cuvintelor Irinei, ea a obținut nu doar un nou loc de muncă dar și prieteni noi. Irina a început o viață totalmente nouă.

Chițcăneanu Olesea, 24 de ani, or. Drochia

Olesea a fost îndreptată la PBN de Centrul de caritate Evreiesc din Bălți „Hăsăd”. Fiind originară dintr-un sătuc mic, împreună cu prietenul său și copilul mic închiriază un apartament la Bălți. Situația financiară dificilă, lipsa de lucru și copilul mic au fost cauza renunțării ei de a finisa studiile superioare. Olesea a fost înmatriculată la cursul de pregătire profesională a vânzătorilor și l-a finisat cu succes. Efectuînd analiza locurilor vacante din Bălți, echipa Proiectului a luat legătură cu partenerul PBN – unul dintre magazinele lanțului de supermarketuri "Fourchette-M" care i-a oferit postul vacant de vânzător. Trecând

interviul cu administrația magazinului, Olesea a avut posibilitatea de a face practică și de a se angaja.

Dițu Elena, 33 de ani, or. Bălți

Elena, trăiește în concubinaj și crește doi copii. Ea lucra contabil într-o companie care prestează servicii de transport al pasagerilor. Principalul motiv pentru care ea s-a adresat după ajutor din partea Proiectului, a fost necunoașterea limbii române. La locul de muncă, ea a întâmpinat dificultăți în comunicarea cu colegii, deoarece aceștia erau vorbitori de limbă română. Luînd parte la cursuri de studiere a limbii de stat, ea a obținut nu numai cunoștințe, ci și o creștere în carieră. Aflând că Elena face cursuri de instruire, directorul i-a oferit un post de muncă avansat, și anume administrator al companiei. Posedînd cunoștințe de limbă de stat, Elena și-a îmbunătățit relațiile cu colegii, precum și comunică ușor cu clienții.

**PROIECTUL "CLUBUL MUNCII – INSTRUMENT DE REDUCERE A ȘOMAJULUI"
Proiect finanțat de DVV International Moldova**

<http://pbn.org.md/ro/proiecte/curent-projects/clubul-muncii>

Scopul Programului:

- Oferirea unui suport educațional, informativ și consultativ unui număr de cel puțin 105 de persoane șomere din mun. Bălți și satele componente ale lui – Elizaveta și Sadovoe;
- Abilitarea persoanelor vulnerabile cu capacități de a face alegeri de viață independente care vor îmbunătăți bunăstarea lor socială și economică prin angajarea în câmpul muncii.

Regiunea: mun. Bălți și satele componente ale lui – Elizaveta și Sadovoe

Perioada: iunie – noiembrie 2014

Grupul țintă: beneficiarii Proiectului pot fi șomerii înregistrați la Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă din mun. Bălți și satele componente ale lui – Elizaveta și Sadovoe. Fiecare grupă este formată din femei și bărbați de vîrsta cuprinsă între 18 și 55 de ani, profesiile cărora pot fi diverse.

Activități și rezultate:

Activitatea 1. Training-uri de dezvoltare personală pentru angajarea în câmpul muncii (iunie – noiembrie 2014)

- Au fost organizate și desfășurate **8** training-uri
- Au fost instruiți **94** beneficiari (76 femei și 18 bărbați), care au obținut cunoștințe și abilități de: stimulare a motivației în atingerea scopurilor, comunicare eficientă, planificare a carierei și căutare a unui loc de muncă, elaborare a CV-ului, participare la interviul de angajare, adaptare la un nou loc de muncă, lucru în echipă, management al stresului, management al conflictelor, dezvoltare a calităților profesionale.
-

Activitatea 2. Susținere informațională (iunie – noiembrie 2014)

- Beneficiarii au primit acces la Școala de Învățământ la Distanță, pentru 3 cursuri componente ale Modulului „Dezvoltarea Personalității” (în română și rusă): „Dezvoltarea abilităților pentru creșterea profesională”, „Основные Ориентиры для совершенствования профессиональных навыков”, și „Укрепления навыков для профессионального развития”.
- Cursanții au avut posibilitatea să recapituleze materialul deja studiat și și-au format deprinderi de a studia de sine stătător materiale adăugătoare.

PROGRAMUL "GESTIUNEA EFICIENTA A AFACERII" (GEA)
Proiect finanțat de Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului
Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) din Moldova
CONTRACT DE CONSULTANȚA ȘI INSTRUIRE ANTREPRENORIALA NR. 57-26/7

<http://pbn.org.md/ro/proiecte/curent-projects/programul-gestiunea-eficienta-a-afacerii-gea>
http://www.odimm.md/index.php?option=com_content&view=article&id=72

Gestiunea Eficientă a Afacerii (GEA) este un program destinat antreprenorilor de orice vîrstă ce practică activități economice sub orice formă de organizare juridică, care doresc să-și sporească abilitățile în domeniul antreprenorial pentru asigurarea gestionării eficiente a afacerii. De aceste cursuri de instruire pot beneficia și persoane fizice care sînt interesate și motivate să inițieze o afacere proprie.

Scopul Programului: Sporirea nivelului de cunoștințe a agenților economici pentru desfășurarea unei activități economice eficiente.

Regiunea: zona de Nord a Republicii Moldova: m. Bălți, raioanele Briceni, Ocnîța, Edineț, Dondușeni, Rîșcani, Drochia, Soroca, Glodeni, Florești, Fălești și Sîngerei.

Perioada: Începînd din data de 04 martie 2013 pînă în prezent

Activități și rezultate:

Activitatea 1: Cursuri de instruire pe teme antreprenoriale (martie 2013 – decembrie 2014)

- Au fost organizate și desfășurate **56** cursuri de instruire antreprenorială în Nordul Moldovei. Au fost instruiți **1456** antreprenori, care au obținut cunoștințe în domeniile: Managementul Financiar, Managementul Resurselor Umane, Legislația muncii, Înregistrarea în calitate de plătitor a TVA și aplicarea legislației în domeniu, Contabilitatea pe domenii de aplicare, Marketing, Tehnici de vânzări eficiente, Planificarea Afacerii, Activitatea economică externă și relațiile vamale.